

ORIENTERING OM FISKET ETTER BRISLING I SESONGEN 2024/2025

Reguleringen av fisket etter henholdsvis kystbrisling og havbrisling skiller seg fra de øvrige fiskerireguleringene ved at reguleringen strekker seg over kalenderåret grunnet plasseringen av fredningsperioden for kystbrisling og kvoteperioden for havbrisling. For havbrisling strekker inneværende reguleringsperiode seg fra 1. august 2024 til 31. mars 2025. For kystbrisling starter inneværende reguleringsperiode 1. august 2024. Fredningsperioden for kystbrisling starter 1. januar påfølgende år. Fiskeridirektoratet har imidlertid årlig gitt dispensasjon til å fiske et svært begrenset kvantum kystbrisling i Oslofjorden og på kysten av Rogaland i januar måned. I forrige reguleringsperiode ble det også gitt dispensasjon til å fiske resterende av kystbrislingskvoten i Sognefjorden og i Hardangerfjorden, samt et beskjedent kvantum i Trondheimsfjorden (50 tonn) i januar 2024.

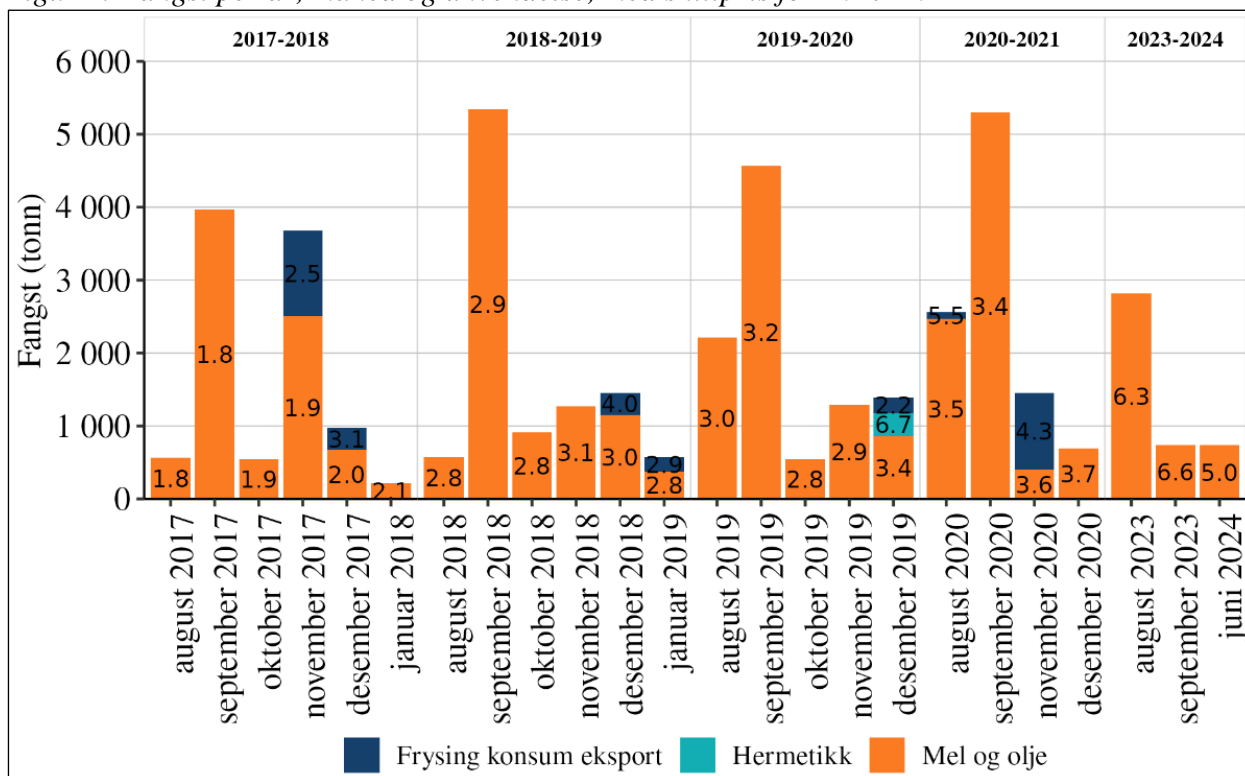
Det er sendt bestilling til Havforskningsinstituttet hvor det bes om en vurdering av hvorvidt det er tilrådelig å forkorte fredningsperioden for kystbrisling slik at det åpnes for et regulært fiske i januar måned.

1 HAVBRISLING

I den bilaterale fiskeriatvanten mellom Norge og EU hadde Norge adgang til å fiske 10 000 tonn brisling i EU-sonen. Norge hadde ikke adgang i reguleringsperioden 2021-2022 og 2022-2023. For reguleringsperioden 2023-2024 hadde Norge adgang til å fiske 10 000 tonn i EU-sonen i perioden 1. juli 2023 til 30 juni 2024. Den 28. mai 2024 ble fredningsperioden for havbrisling opphevet for sesongen 2023-2024, og dermed kunne norske fartøy fiske havbrisling i perioden fra 1. juli 2023 til og med 30. juni 2024. Norge har ikke adgang til å fiske havbrisling i reguleringsperioden 2024-2025.

Figur 1 viser at nesten all fangst leveres til mel og olje, og en liten del til frysing for eksport.

Figur 1: Fangst per år, måned og anvendelse, med snittpris for 2017-2024

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 27. oktober 2024

2 KYSTBRISLING

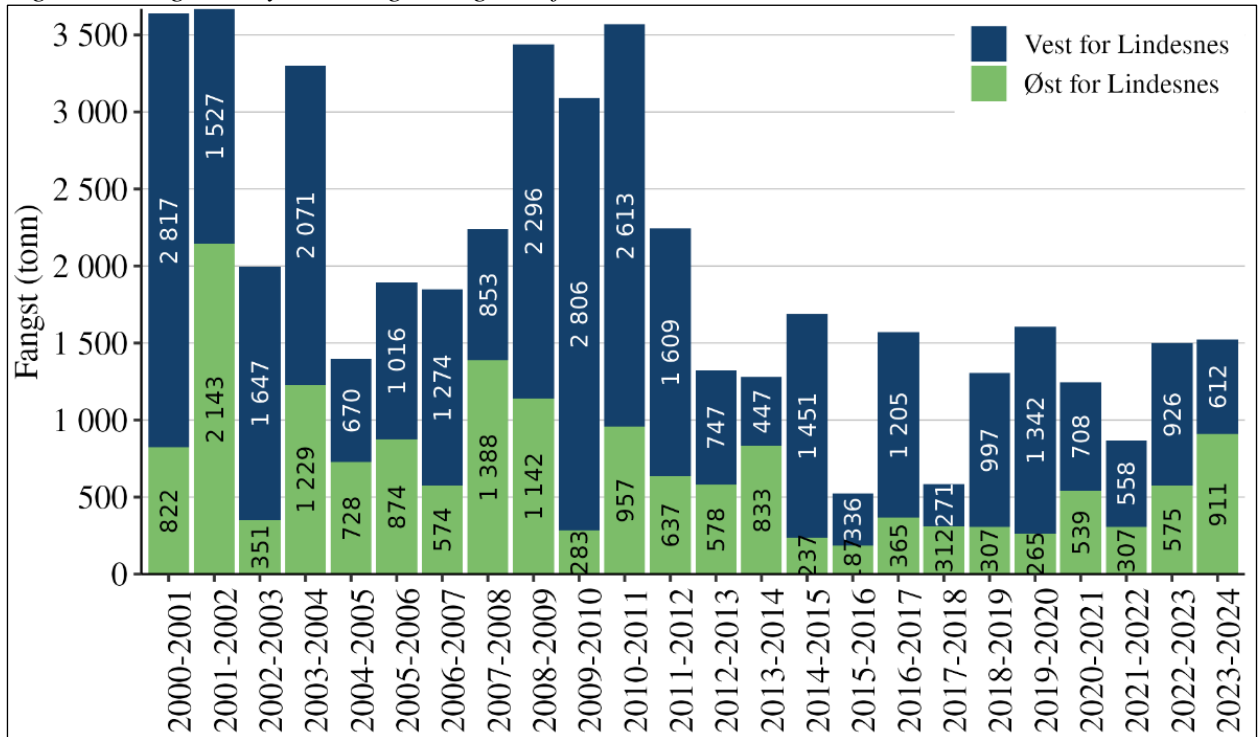
Fisket etter kystbrisling er et strengt regulert fiskeri hvor det er fastsatt flere reguleringstiltak for å ivareta brislingbestanden. Det er fastsatt fredningstid, minstemål, begrensninger på fartøystørrelse og krav til skippers erfaring med brislingfiske. I Trondheimsfjorden, Nordfjord Sognefjorden og Hardangerfjorden, hvor kystbrislingfisket i all hovedsak har foregått de siste årene, er det også kvoteregulering pr. fjord. Fjordkvotene har vært relativt lave.

2.1 TRENDER I KYSTBRISLINGFISKET

Fangster av kystbrisling har falt fra omtrent 13 000 tonn i 1977 til 1 000 - 3 000 tonn i de senere år. Dette skyldes sannsynligvis flere faktorer, blant annet: et høyt uttak av brisling, redusert interesse i et fiskeri med relativt lav lønnsomhet og eksterne faktorer som miljøpåvirkning. Hvordan og hvor mye disse og andre faktorer har påvirket nedgangen er ikke kjent.

Figur 2 gir en oversikt over fangster i det norske kystbrislingfisket fra sesongen 2000/01 til 2023/24.

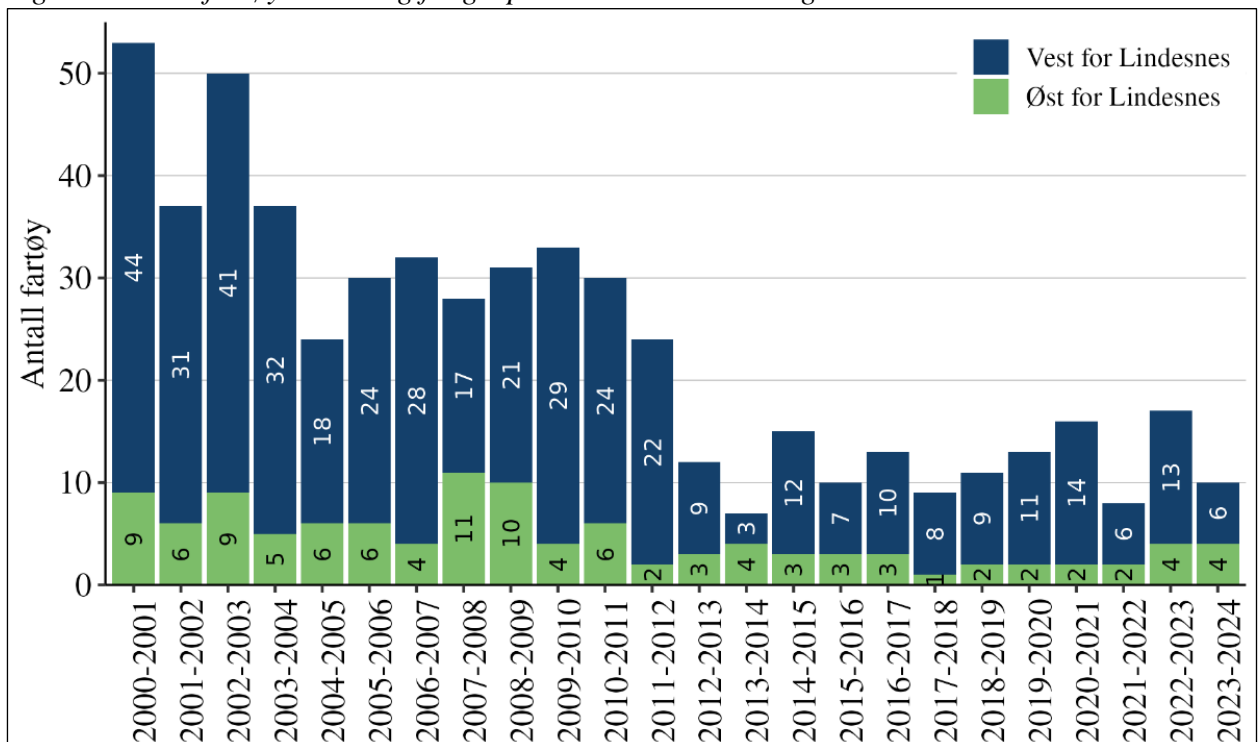
Figur 2: Fangst av kystbrisling øst og vest for Lindesnes 2000/01-2023/24

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 27. oktober 2024

Figur 3 gir en oversikt over deltagende fartøy i det norske kystbrislingfisket i sesongene 2000/01 til 2023/24.

Figur 3: Antall fartøy med årlig fangst på over ett tonn brisling 2000/01-2023/24

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 27. oktober 2024

Øst for Lindesnes har den negative trenden i fangst fortsatt de siste 17 årene (figur 2); også antall aktive fartøy har falt noe (figur 3). I 2023/2024 sesongen ser vi en økning i både fangst og deltakelse sammenlignet med de siste 5 sesongene. Fangster øst for Lindesnes tas hovedsakelig i Oslofjorden – stort sett i november, desember og januar. Kystbrisling tatt øst for Lindesnes de siste årene har for det meste blitt levert til kryddring, hermetikk eller eksportert for konsum.

Trenden i fangst vest for Lindesnes er også fallende, men med enkelte bedre år (figur 2). Antall aktive fartøy har falt kraftig de siste 21 årene (figur 3). Dersom vi ser på de siste 7 sesongene, ser vi en noe positiv trend i deltakelse, men deltakelsen ble redusert i 2023/2024 sesongen sammenlignet med sesongen i fjor. Kystbrisling som tas vest for Lindesnes går nesten utelukkende til hermetikk.

2.2 REGULERING AV KYSTBRISLING ØST FOR LINDESNES I SESONGEN 2024/2025

2.2.1 KVOTER I SESONGEN 2024/2025

Det foreligger ikke bestandsestimater for kystbrisling øst for Lindesnes. I 2014 vurderte HI at bestandssituasjonen ikke gav grunn til bekymring grunnet relativ stabile fangster og mye store fisk i disse.

Fisket etter kystbrisling øst for Lindesnes innenfor fire nautiske mil avregnes kvoten for brisling i Skagerrak fremforhandlet mellom Norge og EU. Kvoten gis fra 1. juli til 30. juni påfølgende år.

Fra 1. juli 2024 – 30. juni 2025 er kvoten satt til 1 034 tonn. Det er ingen kvotebegrensning på fartøynivå.

2.2.2 FISKET I SESONGEN 2024/2025

Per 27. oktober er det fisket 2 tonn kystbrisling øst for Lindesnes i sesongen 2024/2025. I de siste årene har det blitt fisket mest i november, desember og januar.

2.3 REGULERING AV KYSTBRISLING VEST FOR LINDESNES I SESONGEN 2024/2025

2.3.1 KVOTER I SESONGEN 2024/2025

De senere årene har fisket etter kystbrisling vest for Lindesnes i hovedsak foregått i de tre Vestlandsfjordene: Hardangerfjorden, Nordfjord og Sognefjorden og her er det siden 2017 satt kvoter pr. fjord, basert på rådgivning fra Havforskningsinstituttet. Havforskningsinstituttets foreløpige studier indikerer at brislingen ikke pendler mellom fjordene, og at fjordene ikke får påfyll utenfra. Havforskningsinstituttet anser således at en samlet kvote for vestlandsfjordene, med fare for overfiske i en fjord, ikke anses tilrådelig av føre-var hensyn. I Trondheimsfjorden har det vært et av-og-på-fiske. Fra og med 2021 har det også blitt satt kvote i denne fjorden.

For 2024 gav Havforskningsinstituttet råd om at kvoten settes til 240 tonn i Hardangerfjorden, 360 tonn i Sognefjorden og 80 tonn i Nordfjord. Det anbefales at Trondheimsfjorden ikke åpnes for fiske. Anbefalingen er basert på indekser fra tokt der brislingbestanden i de aktuelle fjordene undersøkes. Toktaktiviteten har imidlertid ikke gitt tilstrekkelig kunnskap om hvor mye som kan tas ut i de tre fjordene som åpnes for fiske, og anbefalingen om fjordkvotenes størrelse er ene og alene basert på en median fangst for perioden 2002- 2016. Havforskningsinstituttets råd om et uttak på 240 tonn i Hardangerfjorden og 360 tonn i Sognefjorden er identisk med rådene for 2020, 2021, 2022 og 2023 fordi den samme metodikken for beregning av kvotestørrelse ble lagt til grunn i alle disse årene.

Havforskningsinstituttets indeks de senere årene er basert på undersøkelser fra fjordtokt som er lagt tett opp til fisket. Toktresultatene viste at det er fullt forsvarlig å åpne for et brislingfiske i Hardangerfjorden og i Sognefjorden i 2024. Det knytter seg imidlertid større usikkerhet mht. hvor stor kvoten bør være.

Som i både 2020, 2021, 2022 og 2023 har Fiskeridirektoratet for 2024 oppjustert kvoten til 500 tonn for hver av de to fjordene. Da Havforskningsinstituttets råd om kvotestørrelse er bygget på median fangst og ikke på biologiske data, har Fiskeridirektoratet fastsatt kvote på grunnlag av en vurdering av toktresultatene og erfaringer med tidligere fangstnivå. Erfaringer fra de siste årene tilsier at en kvote på 500 tonn er forsvarlig og gir næringen tilstrekkelige fiskemuligheter. En kvote på 500 tonn pr. fjord i henholdsvis Hardangerfjorden og Sognefjorden ligger også innenfor det midtre spennet dersom man legger til grunn fangststatistikken. Det anses rimelig å gå noe opp i tonn sammenlignet med medianen i fangststatistikken fordi det ikke er like nær sammenheng mellom lave fangstår og bestandsstørrelse som det er mellom gode fangstår og bestandsstørrelse. Et kvanta på 500 tonn ligger langt nok unna toppårene i fangststatistikken og nært nok bunnårene til at det er forsvarlig å legge det til grunn.

Den 27. september økte Fiskeridirektoratet kvoten i Hardangerfjorden fra 500 tonn til 700 tonn. Bakgrunnen for økning var blant annet av de gode toktindeksene i fjorden og at fisket viste god tilgjengelighet av brisling.

Nordfjord har vært stengt for fiske de tre siste årene og det har aldri vært satt en høyere kvote enn 80 tonn i denne fjorden etter at systemet med fjordkvoter ble innført. Fjorden har kun vært åpen for fiske med en kvote på 80 tonn i årene 2019 og 2020. I 2019 ble det kun fisket 24 tonn, mens kvoten ble tatt i 2020. Fiskeridirektoratet fastsatte på denne bakgrunn en kvote på 80 tonn i samsvar med råd fra Havforskningsinstituttet. Fiskeridirektoratet følger Havforskningsinstituttets råd om å ikke åpne Trondheimsfjorden for et fiske, da dette rådet er basert på toktindekser.

For øvrig er det ingen kvotebegrensning i fisket etter kystbrisling vest for Lindesnes.

På samme måte som tidligere år, administreres brislingfisket i 2024/25 av Norges Sildesalgslag.

2.3.2 FISKET I SESONGEN 2024/2025

Per 28. oktober 2024 er det fisket 486 tonn kystbrisling av en kvote på 700 tonn i Hardangerfjorden, noe som betyr at det gjenstår 214 tonn, tilsvarer 69 % utnyttelse. I Sognefjorden er det fisket 137 tonn av kvoten på 500 tonn. Det vil si at det gjenstår en restkvote på 363 tonn, noe som tilsvarer 27 % utnyttelse. I Nordfjord er det fisket 74 tonn kystbrisling av

kvoten på 80 tonn, det vil si at det gjenstår 6 tonn, tilsvarer 92 % utnyttelse. I de siste årene har det blitt fisket mest i september, oktober og november.

2.4 FREDNINGSTID

Det er sendt bestilling til Havforskningsinstituttet hvor det bes om en vurdering av hvorvidt det er tilrådelig å forkorte fredningsperioden for kystbrisling slik at perioden starter den 1. februar i stedet for 1. januar.